

A VASTAGBÉL DAGANATTAL KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS A SZŰRÉSSEL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖK KISTÉRSÉGI LAKOSOK KÖRÉBEN

Szabó Klaudia
Népegészségügyi MSc - Epidemiológia szakirány
II.évfolyam
Pécs

Bevezetés: A vastagbél - és végbéldaganat a fejlett országokban a második leggyakoribb, mindkét nemet érintő daganatos halálok. A megbetegedések többsége már előrehaladott állapotban kerül felismerésre. A vizsgálat célja, feltárni a vizsgált populáció attitűdjeit, ismereteit a vastagbél daganattal és annak szűrésével kapcsolatban.

Vizsgálati anyag és módszer: keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 40-70 év közötti Kaposvár és környékbeli kistérségi lakosok egyszerű nem véletlenszerűen kiválasztott mintáján (n=176). Kizárási kritérium: diagnosztizált daganatos betegség miatti kezelés. Saját szerkesztésű, önkitöltős kérdőív kérdéscsoportjai a szociodemográfiai adatok mellett a szűrésen való részvételi szándékra, attitűdre és ismertekre fókuszált. Leíró statisztikai elemzés mellett, T-próbát, χ^2 próbát végeztünk 95%-os valószínűségi szinten ($p < 0,05$) SPSS szoftver alkalmazásával.

Eredmények: A válaszadók 58,5%-a nő, 41,5%-a férfi, az átlag életkor $53 \pm 9,4$ év. A nők (42,7% vs. 27,4%) a férfiakhoz képest ($p=0,037$), valamint akiknek a családjában már fordult elő vastagbél daganatos megbetegedés (58,3% vs. 32,9%) szignifikánsan ($p=0,016$) többen ismerték a betegség tüneteit. A kellő ismerettel rendelkezők (46,2%) szignifikánsan ($p=0,030$) többen egyetértettek azzal, hogy nincs elegendő információjuk és kevésbé vennének részt a vastagbél szűrésen. A leginkább elfogadható szűrési módszernek a FOBT tesztet tartották (1-10 skálán: medián 8). A szűrővizsgálatoktól való távolmaradás legfőbb oka, hogy a vizsgálatot kínosnak, megalázónak érzik, mely nagyban hozzájárul a negatív attitűd kialakulásához. A résztvevők 21%-a volt tisztában azzal, hogy mennyi idősen és milyen gyakorisággal javasolt a vastagbél daganat szűrés.

Következtetések: A megkérdezettek ismerethiánya és negatív hozzáállása a szűrésekkel szemben szükségessé teszi, az ismeretek átfogó, elsősorban egészségügyi dolgozók általi bővítését, melynek következményeképpen pozitívabb attitűd alakulhatna ki vastagbél szűrésre vonatkozóan.

Kulcsszavak: CRC, vastagbélrák szűrés, attitűd

Témavezető: Horváthné Kívés Zsuzsanna
Szakoktató